

T.B.M.M.

(S. Sayısı : 414)

Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Hollanda PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Programına İlişkin 2003 Yılı Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı ve Dışişleri Komisyonu Raporu (1/673)

NOT : Tasarı Başkanlıkça, Plan ve Bütçe ile Dışişleri komisyonlarına havale edilmiştir.

T.C.

Başbakanlık

Kanunlar ve Kararlar

Genel Müdürlüğü

3.9.2003

Sayı : B.02.0.KKG.0.10/101-218/4053

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Dışişleri Bakanlığınca hazırlanan ve Başkanlığınıza arzı Bakanlar Kurulunca 31.7.2003 tarihinde kararlaştırılan “Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Hollanda PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Programına İlişkin 2003 Yılı Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı” ile gerekçesi birlikte gönderilmiştir.

Komisyonlarda ve Genel Kurulda öncelikle görüşülmesini arz ederim.

Recep Tayyip Erdoğan

Başbakan

GEREKÇE

Hollanda, Merkezi ve Doğu Avrupa ülkelerindeki demokratikleşme ve hukuk devletine geçiş sürecini desteklemek amacıyla 1994 yılında başlattığı MATRA (Maatschappelijke Transformatie-Sosyal Dönüşüm) ve PSO (Programma Samenwerking Oost-Europa-Orta Avrupa Ülkeleriyle İşbirliği) Programlarına, Helsinki Zirvesinden sonra, Türkiye'nin de dahil edilmesini kararlaştırmıştır.

MATRA ve PSO Programları hakkında Hollanda Dışişleri Bakanlığı tarafından hazırlanan siyaset belgesinde, MATRA programının amaçları, tarihçesi ve yardım yapılan ülkelere için önerülen değişik programlar hakkında bilgi verildikten sonra, ülkemizin AB adaylığının Helsinki Zirvesinde tescil edilmesinin Türkiye ile ilişkilere daha fazla ağırlık verilmesini gerektirdiği, Türkiye'nin özel konuma haiz bir ülke olduğu, Hollanda'nın Türkiye'nin AB'ye daha fazla yakınlaştırılması amacıyla diyalog taraftarı olduğu, Türkiye'nin Balkanlardan Suriye, Irak ve İran'ın ötesine uzanan bölgenin istikrarı için vazgeçilmez bir konumda bulunduğu ve bu bakımdan Tür-

kiye'nin geleceğinin Avrupa'nın güvenliği açısından özel önem taşıdığı, Türkiye ile ilişkilerin daha da geliştirilmesi ve AB mevzuatına uyum çabalarına yardımcı olunması amacıyla özel imkânlar sağlayacağı ifade edilmektedir. Bu çerçevede ülkemize her sene MATRA Proje Programı ve PSO Programı çerçevesinde projelerde kullanılmak üzere yıllara göre değişebilen miktarlarda hibe yardımı ayrılmaktadır.

Türkiye'nin bu mülahazalarla MATRA ve PSO Programlarına dahil edilebilmesi amacıyla, işbirliğinin esaslarını ortaya koymak üzere hazırlanan Mutabakat Zaptı, 30 Ekim 2000 tarihinde Ankara'da Dışışleri Bakanları düzeyinde mektup teatisi yoluyla kabul edilmiş ve 14 Mart 2003 tarih ve 25048 sayılı Resmî Gazetede yayınlanmasını takiben yürürlüğe girmiştir. İlgili maddesi uyarınca anılan zaptın yürürlük süresi, 31 Aralık 2002 tarihinde sona ermiş bulunmakta olup, programa katılımımızın devamı için yeni bir Mutabakat Zaptı imzalanması gerekmektedir. Yeni Mutabakat Zaptı, 4 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da imzalanmıştır. İşbu kanun tasarısıyla Türkiye'nin söz konusu Mutabakat Zaptı çerçevesinde MATRA ve PSO programlarından yararlanılması amaçlanmaktadır.

Dışışleri Komisyonu Raporu

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Dışışleri Komisyonu

Esas No. : 1/673

Karar No. : 203

16.4.2004

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasındaki Hollanda PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Programına İlişkin 2003 Yılı Mutabakat Zaptının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun Tasarısı, Komisyonumuzun 15 Nisan 2004 tarihli 34 üncü toplantısında Dışışleri Bakanlığı temsilcileri ile AB Genel Sekreterliği yetkililerinin katılmalarıyla görüşülmüştür.

Hollanda, Merkezî ve Doğu Avrupa Ülkelerindeki demokratikleşme ve hukuk devletine geçiş sürecini desteklemek amacıyla başlattığı MATRA (Sosyal Dönüşüm) ve PSO (Orta Avrupa Ülkeleriyle İşbirliği) programlarına, Helsinki Zirvesinden sonra Türkiye'nin de dahil edilmesini kararlaştırmıştır.

Hollanda Dışışleri Bakanlığı tarafından hazırlanan siyaset belgesinde, Ülkemizin AB adaylığının Helsinki Zirvesinde tescil edilmesinin ardından Türkiye'nin geleceğinin Avrupa'nın güvenliği açısından özel önem taşıdığı vurgulanmaktadır.

Türkiye'nin MATRA ve PSO programlarına dahil edilebilmesi amacıyla, işbirliğinin esaslarını belirlemek üzere hazırlanan Mutabakat Zaptı'nın yürürlük süresi bittiğinden imzalanan Yeni Mutabakat Zaptı'nın onaylanması Komisyonumuzca benimsenmiş ve Tasarı aynen kabul edilmiştir.

Raporumuz, Genel Kurulun onayına sunulmak üzere Başkanlığa saygı ile arz olunur.

Başkan	Başkanvekili	Sözcü
<i>Mehmet Dülger</i>	<i>Hüseyin Kansu</i>	<i>Eyyüp Sanay</i>
Antalya	İstanbul	Ankara
Kâtip	Üye	Üye
<i>A. Müfit Yetkin</i>	<i>Mehmet Özyol</i>	<i>Nur Doğan Topaloğlu</i>
Şanlıurfa	Adıyaman	Ankara
Üye	Üye	Üye
<i>Mehmet Güner</i>	<i>Mustafa Dündar</i>	<i>V. Haşim Oral</i>
Bolu	Bursa	Denizli
Üye	Üye	Üye
<i>M. İhsan Arslan</i>	<i>Abdülbaki Türkoğlu</i>	<i>Mehmet Eraslan</i>
Diyarbakır	Elazığ	Hatay
Üye	Üye	Üye
<i>Halil Akyüz</i>	<i>Mehmet B. Denizolgun</i>	<i>Şükrü Mustafa Elekdağ</i>
İstanbul	İstanbul	İstanbul
Üye	Üye	Üye
<i>Onur Öymen</i>	<i>Fikret Ünlü</i>	<i>Ufuk Özkan</i>
İstanbul	Karaman	Manisa
Üye	Üye	Üye
<i>Hasan Ören</i>	<i>Nihat Eri</i>	<i>Osman Seyfi</i>
Manisa	Mardin	Nevşehir
Üye	Üye	Üye
<i>Süleyman Gündüz</i>	<i>Öner Ergenç</i>	<i>Emin Koç</i>
Sakarya	Siirt	Yozgat

HÜKÜMETİN TEKLİF ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLLANDA KRALLIĞI ARASINDAKİ HOLLANDA PSO KATILIM ÖNCESİ PROGRAMI VE MATRA KATILIM ÖNCESİ PROGRAMINA İLİŞKİN 2003 YILI MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Türkiye Cumhuriyeti ile Hollanda Krallığı Arasında 4 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da imzalanan "Hollanda PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Programına İlişkin 2003 Yılı Mutabakat Zaptı"nın onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. - Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. - Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

Recep Tayyip Erdoğan
Başbakan

Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. Gül

Devlet Bakanı

B. Atalay

Devlet Bakanı

G. Akşit

Millî Savunma Bakanı

M. V. Gönül

Millî Eğitim Bakanı

H. Çelik

Ulaştırma Bakanı

B. Yıldırım

Sanayi ve Ticaret Bakanı

A. Coşkun

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

A. Şener

Devlet Bakanı

A. Babacan

Devlet Bakanı

K. Tüzmen

İçişleri Bakanı

A. Aksu

Bayındırlık ve İskân Bakanı

Z. Ergezen

Tarım ve Köyişleri Bakanı

S. Güçlü

En. ve Tab. Kay. Bakanı

M. H. Güler

Çevre ve Orman Bakanı

O. Pepe

Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. Şahin

Devlet Bakanı

M. Aydın

Adalet Bakanı

C. Çiçek

Maliye Bakanı

K. Unakıtan

Sağlık Bakanı

R. Akdağ

Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

M. Başesgioğlu

Kültür ve Turizm Bakanı V.

H. Çelik

DIŞİŞLERİ KOMİSYONUNUN
KABUL ETTİĞİ METİN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE HOLLANDA KRALLIĞI ARASINDAKİ HOLLANDA PSO KATILIM ÖNCESİ PROGRAMI VE MATRA KATILIM ÖNCESİ PROGRAMINA İLİŞKİN 2003 YILI MUTABAKAT ZAPTININ ONAYLANMASININ UYGUN BULUNDUĞUNA DAİR KANUN TASARISI

MADDE 1. - Tasarının 1 inci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 2. - Tasarının 2 nci maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. - Tasarının 3 üncü maddesi Komisyonumuzca aynen kabul edilmiştir.

**Hollanda PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Programına İlişkin
2003 Yılı**

**MUTABAKAT ZAPTI
(PSO PA ve MPA)**

Türkiye Cumhuriyeti'nin, PSO Katılım Öncesi Programına, MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programına ve Hükümete Danışma Misyonları Programına 2003 yılında katılımını ele almak üzere, 2 Mayıs 2003 tarihinde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Hollanda'nın Ankara'daki Büyükelçiliği yetkilileri arasında Ankara'da bir toplantı düzenlenmiştir.

İki taraf aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşma sağlamıştır:

A. Genel Hükümler

1) Kendi ülkelerinde, Hollanda Ekonomi Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı PSO Katılım-Öncesi Programının genel eşgüdümünden; Hollanda Krallığı Dışişleri Bakanlığı ile Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Matra Katılım Öncesi Projeleri Programı ve Hükümete Danışma Misyonları Programının genel eşgüdümünden sorumludurlar.

2) PSO Katılım Öncesi Programı, Türkiye Cumhuriyetinin AB üyeliği için gerekli ekonomik kriterleri yerine getirmesini desteklemeyi hedeflemektedir. Bu program kapsamında geliştirilen projeler, özellikle Türkiye Cumhuriyeti'nin AB müktesebatını kabulü, yürürlüğe konması ve uygulanmasının sağlanmasına ilişkin olarak üstlendiği yükümlülükler açısından önemli olan ekonomik kurumların güçlendirilmesi üzerine yoğunlaşacaktır.

MATRA Katılım Öncesi Programı Türkiye Cumhuriyetinin AB üyeliği için gerekli kriterleri yerine getirebilmesi amacıyla, kurumsal ve idari kapasitenin güçlendirilmesini desteklemeyi hedeflemektedir. Her iki program kapsamında sağlanacak Hollanda desteği özellikle, AB müktesebatının ve Türkiye'nin Müktesebatın Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Programında yer alan önceliklerin kabulü, yürürlüğe konması ve uygulanmasını desteklemeyi hedeflemektedir.

3) Türkiye tarafında:

Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, bu Mutabakat Zaptı kapsamındaki faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin öncelik alanlarını birlikte belirleyecektir.

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, Türkiye'deki tüm ilgili Bakanlıklar ve kurumları, bu Mutabakat Zaptının hükümlerine uygun teklifler ve başvurular göndermeleri için teşvik edecek ve bunların, Türkiye'nin Müktesebatın Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Programı ışığında ön değerlendirilmesini yapacaktır.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, öndeğerlendirmesi yapılan teklifler ve başvuruları yeniden değerlendirdikten sonra, uygun bulunduğu teklif ve başvuruları Hollanda'daki ilgili makamlara resmî yollardan iletacaktır.

Hollanda'daki ilgili makamlar, gerekli görmeleri halinde, programların tanıtımı için Türkiye'deki Bakanlıklar, ilgili kamu kurumları veya ajanslarla temasa geçebilirler. Her hâl ve kârda, tekliflerin ve başvuruların nihai seçiminde bu Mutabakat Zaptının hükümleri geçerli olacaktır.

4) Hollanda tarafında:

Hollanda Ekonomi Bakanlığı uygulama ajansı Senter, PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programı için Görev Şartnamesi tanımlanması ve geliştirilmesinden,

atama usullerinden ve projelerin izlenmesinden sorumludur. Senter, Hollanda kamu ve özel sektör kurumlarına veya şahısları projelerin uygulanması için davet edecektir. Senter, Hollanda Krallığı'nın Ankara'daki Büyükelçiliğiyle, Türk Dışişleri Bakanlığındaki ulusal katılım-öncesi koordinatörüyle, Avrupa Birliği Genel Sekreterliğindeki ve Türkiye'de destekten yararlanan Bakanlıklar ve/veya kurumlardaki ilgili yetkililerle yakın işbirliğinde bulunacaktır.

MATRA Programı kapsamındaki Hükümete Danışma Misyonlarının uygulanması, Hollanda İşverenler Konfederasyonu (VNO-NCW) bünyesindeki Hollanda Yönetim İşbirliği Programı Vakfının (NMCP) sorumluluğundadır.

B. Uygulamaya ilişkin Belirli Koşullar

PSO Katılım Öncesi Programı

Hollanda Ekonomi Bakanlığı, yukarıda açıklanan çerçevede, aşağıda sıralanan türde projeler için malî destek sağlayacaktır:

1. Bilgi ve deneyim transferinin yanı sıra, iş, mal ve hizmetlere ilişkin büyük ölçekli ve uzun vadeli projeler. Söz konusu bilgi ve deneyim, kamu ya da öze sektöre, veya her ikisine birlikte sağlanabilir.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2003 yılına ilişkin proje tekliflerinin geliştirilmesini, yukarıda A/3 maddesinde açıklandığı biçimde koordine eder ve söz konusu teklifleri Hollanda Krallığı'nın Ankara'daki Büyükelçiliğine 1 Şubat 2003 tarihinden önce sunar.

Hollanda Ekonomi Bakanlığı, söz konusu tekliflere dayanarak ve Hollanda Krallığı'nın Ankara'daki Büyükelçiliğinin tavsiyelerini dikkate alarak, gerektiği taktirde Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğine danıştıktan sonra, hangi projelerin geliştirileceğine karar verecektir. Bu karar, yukarıda belirtilen tarihlerden sonraki altı ay içinde alınacaktır. Bunu takiben, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve,

Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bilgilendirilecek ve Senter projeleri geliştirmeye başlayacaktır.

2. Çalışma gezileri ve seminerler gibi, özellikle her iki tarafın kamu kurumları arasında işbirliğine ağırlık veren, küçük ölçekli ve kısa vadeli projeler,

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı Avrupa Birliği Genel Sekreterliğiyle eşgüdüm halinde, Hollanda Krallığı'nın Ankara'daki Büyükelçiliğine tüm yıl süresince kısa-dönem destek taleplerini iletebilir. Söz konusu tekliflerin değerlendirilmesi ve Büyükelçiliğin vereceği tavsiye doğrultusunda, Hollanda Ekonomi Bakanlığı, Senter'den proje seçildikten sonra uygulanmasını talep edecektir. Değerlendirme, başvurunun alınmasından sonra yapılacaktır, ve Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği sonuçtan haberdar edilecektir.

MATRA Katılım-Öncesi Programı

1. Projeler

MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programı kapsamında geliştirilen projeler, AB müktesebatının uygulanması için gerekli koşulların yaratılmasına veya Türkiye'nin AB'ye katılımı doğrudan bağlantılı, ekonomik olmayan öncelikleri yerine getirmesini sağlamaya ağırlık verecektir.

Program aşağıdaki alanlarda (konularda) ekonomik olmayan faaliyetleri destekler; mevzuatın yakınlaştırılması, kamu yönetimi reformu, adli sistem ve mevzuat süreci, sosyal politikanın geliştirilmesi ve çalışma koşullarının iyileştirilmesi, çevre politikası, eğitim, sağlık hizmetleri ve sosyal konular. Bu alanların her birinde işbirliği, kurumsal gelişmeye ağırlık verecektir.

Teknik destek ve mesleki eğitim, projelerin ana unsurunu oluşturacaktır. Kamu sektörü veya özel sektörden, ya da her ikisinden bilgi ve deneyim transferine ağırlık verilecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2003 yılına ilişkin proje tekliflerinin geliştirilmesini, yukarıda A/3 maddesinde açıklandığı biçimde koordine edecek ve söz konusu teklifleri uygulama kurumu Senter'e 1 Şubat 2003 tarihinden önce sunacaktır. Hollanda tarafı, söz konusu tekliflere dayanarak hangi projelerin geliştirileceğine karar verecektir. Bu karar, yukarıda belirtilen tarihlerden sonraki altı ay içinde alınacaktır. Bunu takiben, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliği bilgilendirilecektir.

2. Hükümete Danışma Misyonlarına İlişkin MATRA Programı (PUA)

Program, aşağıda sıralanan türde faaliyetlere destek sağlayacaktır:

- Türkiye Cumhuriyeti'nde Avrupa Birliğine katılım hazırlıklarına ilişkin danışmanlık hizmeti ve know-how transferi sağlamayı hedefleyen kısa vadeli misyonlar.

- Türkiye Cumhuriyeti'nde tanımlama, uygulama, mesleki eğitim ve yerine göre tavsiye ile seminerler gibi küçük ölçekli projelere ağırlık veren kısa vadeli destek.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı ile Avrupa Birliği Genel Sekreterliği, 2003 yılı için bu faaliyetlere yönelik tekliflerin geliştirilmesini yukarıda A/3'de açıklanan şekilde koordine ve teşvik edecektir. VNO-NCW'nin NMCP birimi ile Dışişleri Bakanlığı, 2003 yılında yaklaşık 15 misyon düzenlenmesini temin etmek üzere çaba gösterecektir.

Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanlığı, Avrupa Birliği Genel Sekreterliği ile işbirliği halinde, tüm yıl boyunca kısa vadeli destek taleplerini iletebilir.

3. Diğer imkânlar

MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programı ve Hükümete Danışma Misyonlarına İlişkin MATRA Programı (PUA)'nın yanısıra, Katılıma Yönelik Hollanda Avrupa Yeterlilik Programı (ADEPT), Katılım Öncesi Mesleki Eğitim Programı için MATRA Stajyerlik (IMPACT) ve Belediyelerin Katılımı Programı (GTS) da Türkiye'nin katılımına açıktır.

C. Nihai Hükümler

1) PSO Katılım Öncesi Programı ve MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programı çerçevesindeki projeler ve faaliyetlerle bağlantılı olarak Türkiye Cumhuriyeti'ne ithal edilecek mallar, gümrük vergileri, KDV ve diğer gümrük masraflarından muaf tutulacaktır.

2) Her yıl, hem Hollanda Ekonomi Bakanlığı hem Hollanda Krallığı Dışişleri Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyetinin Avrupa Birliği üyesi olma yönündeki çabalarına ilişkin desteğe dair bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde, ilke olarak, Türkiye'ye verilecek malî kaynakların değerini Dışişleri Bakanlığındaki Türk koordinatöre bildirecektir.

3) Bu Mutabakat Zaptı, Türkiye iç onay sürecinin tamamlandığını diplomatik kanallardan Hollanda'ya bildirdiği tarihte yürürlüğe girecektir. O tarihe kadar, Türkiye her hâl ve kârda, teklif sunmaya ve Mutabakat Zaptı kapsamına giren programlardan tümüyle faydalanmaya devam edecektir. Bu Mutabakat Zaptı, Türkiye Cumhuriyeti Dışişleri Bakanı ile Hollanda Krallığı Dışişleri Devlet Sekreteri arasında 30 Ekim 2000 tarihinde Ankara'da teati edilen, Türkiye'nin MATRA ve PSO Programlarına katılımına ilişkin mektupları tamamlayıcı niteliktedir.

4) Bu Mutabakat Zaptı, 2003 yılı süresince uygulanacak ve izleyen dönemler için, taraflardan biri, bir önceki yılın 1 Aralık tarihine kadar yazılı olarak feshetmedikçe, her yıl kendiliğinden uzatılacaktır.

5) 2003 yılı süresince taraflar, yukarıda belirtilen hedefler ışığında, PSO Katılım Öncesi Programının ve MATRA Katılım Öncesi Projeleri Programının Türkiye Cumhuriyeti için etkinliğini değerlendireceklerdir.

6) Âkit Taraflar, uygun ve gerekli gördükleri hallerde, Hollanda katılım-öncesi programlarının bu Mutabakat Zaptı çerçevesinde Türkiye Cumhuriyetinde gösterdiği ilerlemeyi ve uygulamayı ele almak üzere biraraya geleceklerdir.

Ankara, 4 Haziran 2003

Türkiye Cumhuriyeti
Dışişleri Bakanlığı
adına

Volkan BOZKIR
Büyükelçi
Müsteşar Yardımcısı

Hollanda Krallığı
Ekonomi ve Dışişleri Bakanlıkları
adına

Sjoerd I.H. GOSES
Büyükelçi

